

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 463/2021-30

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 29 C 159/2016 z 12. novembra 2018, rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 3 Co 50/2019 z 5. septembra 2019 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 9 Cdo 29/2021 z 11. mája 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 26. júla 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 29 C 159/2016 z 12. novembra 2018 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Co 50/2019 z 5. septembra 2019 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 9 Cdo 29/2021 z 11. mája 2021 (ďalej aj „uznesenie najvyššieho súdu“ alebo spolu ďalej aj „napadnuté rozhodnutia“).

Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti požadoval zrušenie napadnutých rozhodnutí a vrátenie veci na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom podaným na okresnom súde domáhal obnovy konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 16 C 69/2010 (ďalej len „pôvodné konanie“), v ktorom bol ako žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu 3 319,39 eur z titulu pôžičky. Sťažovateľ v pôvodnom konaní aj v návrhu na povolenie obnovy konania spochybňoval podpis na výdavkovom pokladničnom doklade, ktorým bola samotná pôžička preukazovaná zo strany žalobcu. Sťažovateľ návrh na obnovu konania odôvodňoval znaleckým posudkom z odboru písmostnalectva č. 12/2015 z 8. mája 2015 (ďalej len „znalecký posudok“). Znalecký posudok bol vypracovaný na účely trestného konania.

3. Okresný súd rozsudkom žalobu (návrh) zamietol. Okresný súd rozsudok odôvodnil tým, že žalobca uniesol dôkazné bremeno tvrdenia o poskytnutí pôžičky žalovanému – sťažovateľovi na základe výdavkového pokladničného dokladu. Sťažovateľ v priebehu konania nevyklúčil, že ide o jeho podpis na spornom výdavkovom doklade a spochybňoval iba hodnovernosť tohto dokladu z pohľadu, že žalobca pri vypisovaní výdavkového dokladu mal zneužiť jeho účtovnú agendu, čo preukázané nebolo, a ani vo vzťahu k pravosti podpisu nenavrhol vykonať prípadné ďalšie dokazovanie. Napokon okresný súd uviedol, že znalecký posudok označený sťažovateľom ako dôvod obnovy konania nie je dôkazom, ktorý žalovaný – sťažovateľ bez svojej viny nemohol označiť v konaní pôvodnom. Okresný súd v závere rozsudku uviedol, že sťažovateľ o možnosti navrhnúť dokazovanie znalcom z odboru písmostnalectva vedel, ale jeho vykonanie nenavrhol.

4. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Krajský súd preskúmal rozsudok okresného súdu, s jeho odôvodnením sa v celom rozsahu stotožnil, pričom reagoval aj na odvolacie námietky sťažovateľa.

5. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku. Sťažovateľ namietal, že znalecký posudok je spôsobilým predpokladom na obnovu konania podľa § 397 písm. a) Civilného sporového poriadku, preto sa nestotožňuje s odôvodnením odvolacieho súdu, ktorý iba skonštatoval, že z neho nie je možné vyvodiť jednoznačný právny záver, že ide o dôkaz spôsobilý privodiť žalovanému priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

1. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie odmietol. Zdôvodnil to, že nie je porušením práva na spravodlivý proces iné (rozdielne od predstáv strany sporu) hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení strán, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť uplatneného nároku. Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol: *„Záver, prečo neboli splnené podmienky obnovy konania podľa § 397 písm. a) CSP (predtým § 228 ods. 1 písm. a) OSP) súdy odôvodnili tým, že dôkaz predložený žalovaným v rámci tohto konania nie je takým dôkazom, ktorý nemohol predložiť v pôvodnom konaní bez svojej viny (vzhľadom na jeho vyjadrenia, ústne prednesy) a kumulatívne nemohol pre neho privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci, pretože podpis na výdavkovom pokladničnom doklade je podľa záverov znaleckého dokazovania iba pravdepodobne falzifikátom, znalec nemal pre presnejšie vyjadrenie väčšiu vzorku podpisov z daného obdobia.“*

II. Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti rozsiahlo, a nie dostatočne súvislo opisuje, prípadne cituje z jednotlivých častí napadnutých rozhodnutí. Z takto prezentovanej ústavnej sťažnosti možno vyabstrahovať prejav nespokojnosti so záverom všeobecných súdov, že znalecký posudok nie je typom dôkazu, ktorý sťažovateľ nemohol predložiť v pôvodnom konaní, a zároveň nespokojnosti s tvrdením o nejednoznačnom závere znaleckého posudku vo vzťahu k pravosti podpisu sťažovateľa.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podľa § 34 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) navrhovateľ musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, ak ods. 2 alebo § 35 neustanovuje inak.

8. Podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 39 musí obsahovať aj dátum narodenia navrhovateľa, ak ide o fyzickú osobu, identifikačné číslo navrhovateľa, ak ide o právnickú osobu, bydlisko alebo sídlo navrhovateľa, označenie subjektu, proti ktorému návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

2.

9. Podľa § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať a) označenie, kto podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody, b) označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody, c) označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí, d) konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

3. Podľa § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažovateľ k ústavnej sťažnosti musí pripojiť aj kópiu právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu, ktorým malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

10. Ústavný súd konštatuje, že jedinou z ústavnej sťažnosti vyvoditeľnou námietkou je nesúhlas sťažovateľa s posúdením znaleckého posudku ako dôkazu, ktorým sťažovateľ odôvodňoval požiadavku na obnovu konania.

V tejto súvislosti ústavný súd dodáva, že v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v zásade nie je skutkovým súdom, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu, ktorým by mohol či mal odhaľovať pravdivosť skutkových tvrdení (I. ÚS 200/2011).

Aj podľa rozhodovacej činnosti Komisie pre ľudské práva (sťažnosť č. 6172/73, X. v. United Kingdom, sťažnosť č. 10000/83, H. v. United Kingdom) sa pod spravodlivým súdnym procesom na účely čl. 6 dohovoru v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu (m. m. I. ÚS 101/2019).

11. Ústavná sťažnosť nie je argumentačne koncipovaná, aby sa z nej dalo vyvodiť, ako napadnuté uznesenie najvyššieho súdu či napadnuté rozsudky okresného súdu a krajského súdu mali poškodiť sťažovateľa na ním označených základných právach, pretože absentuje odôvodnenie, teda argumentácia, relevantné námietky a prezentovanie súvislostí týkajúcich sa porušenia označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu.

12. V ústave a v zákone o ústavnom súde má ústavný súd presne definované právomoci, ktorých uplatnenie je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 43 ods. 1 a § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 45 zákona o ústavnom súde).

13. Sťažovateľ podal ústavnému súde ústavnú sťažnosť, v ktorej absentujú konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu ním označených práv a slobôd (ústavnoprávne relevantné odôvodnenie ústavnej sťažnosti, pozn.).

14. Vo svojej doterajšej judikatúre ústavný súd už formuloval právny názor (pozri napr. IV. ÚS 359/08), podľa ktorého má nedostatok odôvodnenia sťažnosti (alebo jej časti) významné procesné dôsledky. Je základnou povinnosťou sťažovateľa, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu, a to v ústavnoprávnej rovine porušenia základných práv. Všeobecne formulovaný subjektívny názor sťažovateľa o porušení jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je dostatočným dôvodom na záver, že mohlo dôjsť k jeho namietanému porušeniu, ak chýbajú objektívne okolnosti, ktoré by dovolili takýto záver formulovať aspoň na účely prijatia sťažnosti na ďalšie konanie (tu treba poukázať aj na nedostatok obligatórneho právneho zastúpenia sťažovateľa).

15. Podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak má návrh na začatie konania uvedený v § 42 ods. 2 písm. f), g), i) až l), n), q), r) a v) odstrániteľné nedostatky, môže ústavný súd vyzvať navrhovateľa, aby v určenej lehote tieto nedostatky odstránil. Ak účastník konania v určenej lehote nedostatky neodstráni, ústavný súd návrh na začatie konania odmietne. Na nedostatky návrhu na začatie konania uvedeného v § 42 ods. 2 písm. a) až e), h), m), o), p) a s) až u) ústavný súd navrhovateľa neupozorňuje.

4.

16. Vzhľadom na to, že nedostatok odôvodnenia, ktoré predstavuje podstatnú náležitosť návrhu na začatie konania pred ústavným súdom podľa čl. 127 ústavy, nemožno považovať za odstrániteľný nedostatok v štádiu konania po uplynutí lehoty ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde, ústavný súd v okolnostiach daného prípadu sťažovateľa na odstránenie týchto nedostatkov ústavnej sťažnosti nevyzýval.

V danom prípade nie je splnená ani podmienka povinného právneho zastúpenia sťažovateľa advokátom v konaní pred ústavným súdom a o jeho ustanovenie podľa § 37 zákona o ústavnom súde sťažovateľ ani nežiadal.

Nad rámec už uvedeného ústavný súd uvádza, že sťažovateľ k ústavnej sťažnosti nepriložil kópiu právoplatného rozhodnutia, ktorého preskúmania sa v tomto konaní domáha. Ústavný súd v záujme hospodárnosti konania sťažovateľa na odstránenie týchto nedostatkov nevyzýval, pretože v danom prípade nie sú splnené ďalšie podmienky konania pred ústavným súdom, ktoré možno jeho postupom odstrániť.

5.

17. V záujme zachovania právnej istoty sťažovateľa, u ktorého absentuje povinné právne zastúpenie, ústavný súd napadnuté rozhodnutia prostredníctvom portálu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky dohľadal a preskúmal. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu (ale aj rozsudky okresného a krajského súdu) obsahuje z hľadiska ústavného prieskumu dostatočné a ústavne udržateľné odôvodnenie.

Je možné konštatovať, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože najvyšší súd sa pri výklade a aplikácii zákonného predpisu vo veci sťažovateľa neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam.

18. Predmetná ústavná sťažnosť vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v predloženej podobe neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovujú ústava a zákon o ústavnom súde, pričom vo vzťahu k samotnému návrhu ide o neodstrániteľný nedostatok zákonných náležitostí, preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v súlade s § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí. Zároveň je neopomenuteľne prítomná zjavná neopodstatnenosť ako dôvod odmietnutia návrhu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. októbra 2021

Peter Molnár

predseda senátu